

OPINION

Politisk chefredaktör, chef för ledarredaktionen: Heidi Avellan
 Redaktionssekreterare: Henrik Bredberg
 E-post: ledare@hdsydsvenskan.se Twitter: @OpinionSydisHD

HUVUDLEDARE

OBEROENDE LIBERAL

Skolan måste vara trygg för alla.

Dagen efter det vidriga dådet på Källebergsskolan i Eslöv stod skollokalerna öppna för de elever som ville gå dit. Stämningen var svår att beskriva, uppgav Ulrika Narling, avdelningschef för grundskolan, vid en presskonferens. Men det fanns ett tydligt behov av att tala om och försöka ta in vad som hänt.

Förklarligt nog. Det som hände i torsdags borde inte kunna ske.

En knivbeväpnad maskerad person tog sig in och gick till attack mot en lärare som fick allvarliga skador. En femtonårig pojke som är elev på skolan har gripits och gjort vissa medgivanden. Han är på sannolika skäl misstänkt för mordförsök.

Medan utredningen har sin gång måste berörda elever och lärare nu försöka återvända till vardagen efter de traumatiska upplevelsorna. Ögonvittnen beskriver hur de sett knivhuggen utdelas och hur gärningsmannen sedan bankat på fönster och rört sig utanför klassrum där folk tagit skydd.

Den knivskurna lärarens tillstånd beskrivs lyckligtvis som stabilt. Men dådet väcker mycket oro och rädsla.

"Skolan ska vara en trygg plats för alla", framhåller statsminister Stefan Löfven (S) i en kommentar till Aftonbladet.

Det är så självklart. Och det innebär ett tungt politiskt ansvar.

Att gå i skolan är inte valfritt i Sverige. Genom skolplikten kräver samhället att barn ska delta i den erbjudna undervisningen åtminstone till och med nionde klass. Då är det också grundläggande att samhället lovar barnen en trygg och säker skolmiljö. Det är illa nog att det förekommer mobbning och kränkningar, ingen ska någonsin behöva oroa sig för livsfarligt våld i skolan.

Mycket tycks efter omständigheterna ha fungerat väl i samband med dådet. Skolpersonalen agerade utifrån instruktionerna för så kallat pågående dödligt våld. Lärare låste in sig i klassrummen tillsammans med sina elever, allt enligt inövade handlingsplaner, och rektorn larmade i sin tur polisen som snabbt var på plats och grep den misstänkte gärningsmannen. När skolan åter öppnar på måndag kommer krispersonal att finnas där. Den stannar sedan kvar så länge det behövs.

Allt enligt regelboken, alltså.

Men en fråga som måste ställas är om detta räcker. Det var inte första gången som elever utsatts för fara. Skolattacken i Trollhättan 2015 bidrog till ökat säkerhetstänkande. Nu behöver rutinerna åter ses över, räcker de eller kan något ytterligare göras för att trygga barnens vardag?

Det finns en gräns för hur långt de våldsförebyggande åtgärderna kan gå. Skolors entréer ska inte likna flygplatsernas säkerhetskontroller. Men så länge något som dådet på Källebergsskolan kan hända duger det inte heller att slå sig till ro.

En skola som är för alla måste också vara trygg för alla.

21/8 2021

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
 Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Om svensk vodka inte längre behöver tillverkas i Sverige finns det risk för att Absolut Vodka tvingas flytta utomlands, skriver Henric Molin, styrelseordförande för Spirit of Hven.

FOTO: JOHAN WESSMAN

"Svensk vodka ska vara producerad i Sverige."

■ **Utländska intressen kämpar nu hårt för att exploatera varumärket Sverige genom att de kan tillverka och buteljera vad de kallar svensk vodka och svensk akvavit i länder med sämre arbetsvillkor, lägre löner och mindre kontroll från myndigheter med avseende på produktions miljöö- och klimatpåverkan.**

Det skriver Henric Molin, styrelseordförande för Spirit of Hven.

Vi var många som blev ledsna när Absolut såldes till franska ägare, Pernod Ricard. I samma veva såldes Explorer, OP, Skåne, Hallands Fläder, Blossa, Grönstedts cognac till finska statsägda Altia.

För att säkerställa att svensk vodka och svensk akvavit tillverkas och buteljeras i Sverige med svensk sprit, svenskt vatten och svensk arbetskraft har landets spritproducenter tagit fram ett skydd för geografiskt ursprung (GI).

Tanken är att konsumenterna ska kunna lita på att om de köper en produkt som det står "svensk vodka" eller "svensk akvavit" på, så är den producerad i Sverige. Det innebär inte att produkten är bättre eller sämre, bara att konsumenterna har möjlighet att göra ett medvetet val att köpa en svenskproducerad vara. Kanske vill de köpa en vara som minskar klimatpåverkan genom kortare transporter eller göra något för att förutsättningarna för svenskt lantbruk ska finnas kvar. Eller så litar de bara mer

på att svensk livsmedelsproduktion sker på ett hållbart, kontrollerat och etiskt sätt.

Att köpa svenskproducerade varor gör också att jobb kan finnas kvar i Sverige och inte flytta till utlandet.

En del som vill köpa svenskproducerat är kanske också stolta över varumärket Sverige och vill stötta det.

Utländska intressen kämpar nu hårt för att exploatera varumärket Sverige genom att de kan tillverka och buteljera vad de kallar svensk vodka och svensk akvavit i länder med sämre arbetsvillkor, lägre löner och mindre kontroll från myndigheter med avseende på produktions miljöö- och klimatpåverkan.

Spirit of Hven har nu överklagat att kammarrätten i Stockholm beslutat att det som kallas svensk vodka eller svensk akvavit inte behöver vara tillverkat i Sverige. Spirit of Hven vill skydda svenskt lantbruk, svensk vattenproduktion och svensk livsmedelsproduktion.

Domen innebär att Svensk akvavit, liksom OP, kan produceras av sprit och vatten som producerats i låglöneländer och buteljeras i länder med minimal kostnad och kontroll.

Det är glädjande att Pernod Ricard efter köpet av Absolut Vodka på ett ansvarsfullt och ödmjukt sätt satsat stora resurser i varumärket och produktionen i Sverige. Vad jag vet är varje flaska Absolut som säljs i världen producerad av svenskt spannmål, destillerad i Sverige, utspädd med svenskt vatten och buteljerad i Sverige. Dessutom är flaskan tillverkad i Sverige av återvunnet glas.

Om svensk vodka inte längre behöver tillverkas i Sverige finns det risk för att Absolut Vodka tvingas flytta utomlands.

Konkurrens från andra varumärken producerade med lägre tillverkningskostnader kan då konkurrera ut företaget på en internationell marknad. Det påverkar direkt hundratals arbeten i Sverige och ger sideeffekter som berör tiotusentals arbeten.

Om Absolut Vodkas buteljering flyttar utomlands riskerar glasproduktionen att bli olönsam och Sveriges sista riktiga glasbruk hotas.

Om glasproduktionen hotas i Sverige är frågan vad som händer med glasåtervinningen som finansierar stora delar av insamlingsstationerna.

Sverige riskerar också att drabbas av en kunskapsförlust. Absolut Vodka och forna Vin & Sprit har lyckats utbilda och fostra mängder av duktiga, innovativa och drivna företagare som skapat andra välmående företag. De har i sin tur skapat utveckling, arbetstillfällen och respekt för svensk livsmedelsproduktion.

Henric Molin

SKRIBENTEN

■ **Henric Molin** är styrelseordförande för Spirit of Hven, ett företag som producerar vodka och akvavit på Ven.

SYDSVENSKAN

Sydsvenska Dagbladet Snällposten
 Grundad 1848 i Malmö
 av Bernhard Cronholm
 Sydsvenska Dagbladets AB
 Org nr: 556002-7608
 Tryck: Bold/Sydsvenskan Tryck AB,
 Malmö · © 2021

Chefredaktör och ansvarig

utgivare: Jonas Kanje

Politisk chefredaktör:

Heidi Avellan

Redaktionschefer och ställ-

företrädande utgivare: Malena

Henriksson, Camilla Sylvan

Kulturchef: Ida Ölmedal

Vd: Anders Eriksson

Här finns vi

Växel: 040-28 12 00

Post: Sydsvenskan, 205 05 Malmö

Besök: Rådmanngatan 16, Malmö.

Reception helgfri vardag 8-16.

Nyhets tips: 71234@sydsvenskan.se

Telefon 040-71234, SMS: 71234

Privatannonser

Telefon: 040-93 44 00, kl 8-16.30.

Kundservice

Gör dina prenumerationsärenden

på Sydsvenskan.se/profil

eller ring 040-93 41 00,

för personlig service, mån-fre

kl 8-16.30, lör-sön kl 8-12.

Företagsannonser

040-281800

bokning@hdsydsvenskan.se

Om tidningen uteblir

Sydsvenskan.se/utebliventidning

0771-87 30 30 mån-fre 6-16 (personlig service

7-10), lör-sön 7-16 (pers service 8-10).

■ Boende i Eslöv, Höör, Hörby, Hässleholm, Osby:

Ring TAB 010-436 01 23, mån-fre 7-9.

■ Boende i Trelleborg, Ystad, Sjöbo, Skurup,

Tomelilla, Simrishamn, Kristianstad, Bromölla,

Åhus, Östra Göinge: Ring Point 0771-87 30 39

(må-fr 6.30-17, lö-sö 7-11).

Prenumeration

Total (må-sö) 12 mån fr 5592 kr,

månads giro fr 470 kr/mån **Helg** (fr-sö)

12 mån fr 4057 kr, Månads giro fr 319 kr/

mån. **Digital premium** 12 mån 2 499 kr

Månads giro 249 kr/mån.

Uppehåll förlänger inte prenumerations-

perioden. Autogirodragning görs den

27:e i månaden eller nästkommande

bankdag.